

РЕШЕНИЕ

№ 34026

гр. София, 17.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 55 състав, в
публично заседание на 07.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диана Стамболова

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **9292** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) и чл. 84, ал. 3 във вр. с чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Т. Х. Р. Р., гражданин на И., ЛНЧ [ЕГН], чрез адвокат К. С. срещу Решение № 4385/01.08.2025г. на Председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ е отказано да бъде предоставен на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорвания. В жалбата са наведени оплаквания, че административният акт е незаконосъобразен, поради нарушение на материалния закон и съществено нарушение на административнопроизводствените правила. Счита, че е постановен в нарушение на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. Излагат се доводи, че в нарушение на чл. 75, ал. 2 от ЗУБ административният орган не е обсъдил по същество предоставената от жалбоподателя информация и е пренебрегнал възможността да му бъде предоставен статут на бежанец поради политическо мнение /чл. 8, ал. 1 и ал. 2 от ЗУБ/. Според жалбоподателя анализът на изложената в решението обстановка в И. е формален и не кореспондира нито с информацията, съдържаща се в предоставената от ответника справка от 21.07.2025г. относно наличие на законови промени в И., касаещи правата на жените, предвиждащи строги, дискриминационни и непропорционални наказания за жените, които нарушават правилата за облекло и не носят хиджаб, нито с личната бежанска история на жалбоподателя, чиято съпруга Есмаил Н. З. А. е била арестувана след протести срещу властта. Направено е искане за отмяна на оспореното решение.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно уведомен, се явява лично и с преводач от персийски език и се представлява от адвокат К. С.. Поддържа жалбата на изложените в нея

основания, моли оспореният акт да се отмени, иска да остане в Република България, за да остане жив и да живее в държава, която е сигурна.

Ответникът - Председателят на ДАБ, представлява се от юрисконсулт К., който оспорва жалбата. Моли да бъде потвърден оспорения административен акт, тъй като лицето не отговаря на условията по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ.

Административен съд София- град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано по молба за предоставяне на международна закрила вх.№ ВР-13-73/16.01.2024 г. по описа на ПМЗ –[жк], РПЦ-С. към ДАБ. На същата дата жалбоподателят е регистриран с имената Т. Х. Р. Р., гражданин на И., мъжки пол, [дата на раждане] в [населено място], И., етническа принадлежност – персиец, вероизповедание-мюсюлманин, шиит, семейно положение – женен, ЛНЧ [ЕГН]. Неговата самоличност е установена въз основа на представен национален паспорт сер. Р № 61266583, издаден на 28.01.2023г., валиден до 28.01.2028г. Молителят се намира на територията на Република България заедно със съпругата си Есмаил Н. З. А., с ЛНЧ [ЕГН], която към настоящия момент е в процедура по предоставяне на международна закрила.

След подаване на молбата за предоставяне на международна закрила жалбоподателят самоволно напуска лагера във Военна рампа, видно от докладна записка с вх. № ВР-104/16.02.2024г. С Решение № 5668/23.04.2025г. на зам. председателя на ДАБ производството по подадената молба за предоставяне на международна закрила вх.№ ВР-13-73/16.01.2024г. е прекратено.

Чуждият гражданин е задържан от властите на територията на Германия и е върнат в Република България съгласно Регламент „Д.“, след което е настанен в РПЦ-С., ПМЗ –[жк]. На 14.03.2025г. подава молба за възобновяване на производството за международна закрила.

В проведено интервю с рег. № УП-15818/09.04.2025г. жалбоподателят заявява, че е напуснал заедно със съпругата си И. легално на 24.12.2024г. със самолет до [населено място], Турция с цел екскурзия, но след като научили от близки за възникнали проблеми в И. във връзка с тяхно участие в протести, на 01.01.2025г. нелегално преминали българската граница, били арестувани и това ги принудило да подадат молба за закрила. Не изчакали отговор, а поради финансови затруднения и психически проблеми на жена му тръгнали нелегално към Германия, където живеела сестра му, и където също подал молба за закрила. В Германия е живял нелегално 1 година и два месеца, а след това е върнат в Република България съгласно Регламент „Д.“.

Т. Х. Р. Р. мотивира молбата си международна закрила с факта, че съпругата му Есмаил Н. З. А. е имала проблеми в И.. Според думите му на 19.12.2023г. съпругата му била на протест срещу правителството, на който е била арестувана и е иззет телефона ѝ, на който са открили комуникациите ѝ с него и други участници в протести. Твърди, че той самият е участвал в протести, но този ден не е бил със съпругата си и след като не е могъл да се свърже с нея по телефона е отишъл в полицейския участък, за да я търси. Там бил бит и задържан, освободен след намесата на баща си – пенсиониран военен полковник, който съдействал и за освобождаването на жена му от ареста. На втория ден от почивката им в Турция му се обадил баща му, за да го предупреди да не се връщат в И., тъй като е получил призовки и заповеди за задържането им. Заявява, че властите са ходили в дома му, ровили са в нещата му и са взели лаптопа му, също така били и в дома на баща му, срещу когото също са образували преписка, тъй като е помогнал да избягат.

Чужденецът е получил копие от Указания за правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България, включваща пояснения относно производството за предоставяне на международна закрила; относно последваща молба за международна закрила;

относно връчване на решенията в превод на персийски език, в потвърждение на което на последната страница на екземпляра им на български език се е подписал лично. Съставена е Евродак дактилоскопна карта с реф.№ BR105C2401160020. Във връзка с образуваното производство е изискано становище от ДАНС, в отговор на което с писмо рег.№ М-5184/09.05.2025 г. е посочено, че ДАНС не възразява да бъде предоставена закрила на жалбоподателя, в случай, че отговаря на изискванията и условията по ЗУБ.

По подадената молба за закрила на Т. Х. Р. Р. е изготвено Становище рег.№ УП-15818/28.07.2025г. от главен експерт в отдел ПМЗ -"Военна рампа" при РПЦ-С., с което след преценка на доказателствата по административната преписка е предложено на чужденеца да се откаже предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В хода на административното производство е приета справка вх.№ МД-02-401 от 21.07.2025г. относно Ислямска република И., подробно обсъдена от административния орган в издадения от него акт.

Постановено е обжалваното решение № 4385/01.08.2025г. на Председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ е отказано на Т. Х. Р. Р. да бъде предоставен на статут на бежанец и хуманитарен статут поради липса на материалноправните основания за това по чл.8 и чл.9 от ЗУБ. Решаващият орган е приел, че общата обстановка в И. сама по себе си не дава основание за страх от преследване по смисъла на Женевската конвенция от 1951г. Направен е извод, че посочената причина за подаване на молбата за международна закрила не е свързана с раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група и затова не се оценява като релевантен за предоставяне на статут на бежанец мотив. Освен това, според собствения разказ на чуждия гражданин, той не е заплашван и е напуснал страната легално с документи – имал е национален паспорт. Според административния орган изложените мотиви и факти по време на интервюто не представляват основания за получаване на статут на бежанец, а в конкретния случай става въпрос за икономически мигрант. Жалбоподателят не е имал намерение да получи международна закрила в Република България, а да достигне до Германия, което се установява от факта, че не се е предал доброволно в страната, а е бил задъжан от българските власти и след това нелегално е заминал за Германия. Прието е, че чужденецът не посочва основателни опасения от преследване, визирани в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Спрямо същия не са били предприемани никакви действия, които да се приемат като тежки посегателства срещу личността му по смисъла на чл. 8, ал. 2 – 5 от ЗУБ и риск от такива. Прието е за безспорно, че молителят не попада и в хипотезата на чл. 8, ал.4 от ЗУБ. Не са установени дискриминационни и други неблагоприятни мерки, водещи до преследване. Мотивирана е липса на основания за предоставяне и на хуманитарен статут по чл.9, ал.1, т.1 и т. 2 от ЗУБ. Разгледана е и хипотезата на чл.9, ал.1 ,т. 3 от ЗУБ и е направен извод, че субсидиарната закрила е неприложима, поради липса на вътрешен или международен въоръжен конфликт и свързано с такъв конфликт безогледно насилие. Обсъдено е приложението на Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004г., като е акцентирано, че липсата на доказани конкретни данни, потвърждаващи твърденията на търсещото закрила лице водят до извод, че опасенията му от преследване са неоснователни и за него персонално не съществува опасност да бъде задържан или репресиран при евентуално завръщане в страната му по произход. Относно приложението на чл. 8, ал. 8 и чл. 9, ал. 6 от ЗУБ е направен извод, че за молителя, с оглед установеното, не са налице визираните в тези норми предпоставки. В хода на съдебното производство се представи от страна на ответника актуална справка за обществено-политическата обстановка в И. вх.№ МД-02-468 от 26.08.2025г.

В съдебно заседание жалбоподателят представя нови писмени доказателства с легализиран превод от персийски език, като се аргументира, че не е могъл по-рано да се снабди с тях от своите

близки в И.. Представя 2 броя призовки от 23.01.2023г., адресирани до него и до съпругата му, връчени на баща му, с указание да се явят в полицейското управление на [населено място] за даване на показания на 28.01.2023г.; декларация от 20.01.2023г., подписана от съпругата му Есмаил Н. З. А., с която последната декларира във връзка със задържането ѝ от полицейски служители поради противозаконното ѝ участие в митинги, протести, размирни събирания на 19.12.2023г. следното: че оттук нататък ще се въздържа да участва във всякакви неразрешени демонстрации, размирни събирания, нарушаване на обществения ред, противозаконни действия или поведение, нарушаващо законите и разпоредбите на страната; от всякакви провокативни, пропагандни, организирани дейности, влияние върху общественото мнение в реално или във виртуално пространство, както и че е предупредена, че в случай на повторно или неправомерно нарушаване на разпоредбите на тази декларация, ще бъде третирана от органите на съдебната власт, както и на правоприлагащите органи в съответствие с действащото законодателство в страната, като няма да се приемат никакви извинения или оправдания. Представена е и докладна от 15.09.2024г. от Щаба на полицейско управление в провинция Г. по преписка №270/836740 до Полиция по разузнаване и обществена сигурност относно лицата: Х. Т., син на Р. и З. Есмаил Н., дъщеря на А., според която съгласно доклада на „Полиция по разузнаване и сигурността“ на [населено място] лицата са напуснали страната на 24.12.2023г. през въздушна граница в посока Турция с валидни паспорти. По време на няколко посещения на полицейските служители на адреса им на местоживеене не са открити, поради което след получаване на необходимите разрешителни от следователя на девети отдел на революционната прокуратура в [населено място], е изпратен оперативен екип от Полиция по разузнаване и обществена сигурност, като е установено, че от известно време никой не живее на адреса. По време на проверката са иззети вещи : 1 бр. лаптоп, 17 бр. DVD, 6 бр. CD, 1 бр. приемно устройство със сателитно оборудване. При така установената фактическа обстановка, съдът формира следните правни изводи: Жалбата е допустима като подадена в срок от надлежно лице и при наличието на правен интерес от оспорване на акта.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Решението е издадено от председателя на ДАБ при МС, компетентен орган по смисъла на чл. 75, ал.1 от ЗУБ.

При издаването на акта е спазена предвидената в закона писмена форма, не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. От приетите и неоспорени по делото доказателства безспорно се установи, че чужденецът е информиран писмено, на разбираем за него език за реда, по който ще се проведе производството по предоставяне на международна закрила, за неговите права и задължения, респективно за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци /чл. 58, ал. 8 от ЗУБ/. Своевременно и по надлежния ред е информиран за датата на провеждане на интервю, като му е представена възможност да изложи своята бежанска история и да ангажира доказателства в подкрепа на своите твърдения на заявления от него език, като за тази цел му е бил осигурен преводач. От представените с административната преписка протоколи от проведени интервюта се установи, че те са проведени на заявления от чужденеца език, като той изрично е удостоверил с подписа си, че няма възражения и допълнения. С оглед нормата на чл. 73 от ЗУБ молбата за предоставяне на международна закрила е разгледана индивидуално, като на молителя е предоставена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно, той не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на своите твърдения. Независимо от горното, съдът счита, че оспореното решение е издадено при съществено нарушение на административно-производствените правила, довело и до несъответствие с

материалния закон.

В нормата на чл.75, ал.2, изр.1 ЗУБ е предвидено, че при произнасяне по молбата за статут се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. Датата, към която следва да се преценява ситуацията в държавата на произход по отношение наличието на обстоятелствата по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, е датата, когато съдът се произнася по случая. Това изискване не е изпълнено, тъй като административният орган не е извършил преценка на всички факти и обстоятелства, свързани с държавата по произход на лицето, търсещо закрила.

Причините, които българският законодател урежда като обосноваващи предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут, се сочат в чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Наличието и основателността на опасенията, следва да се преценяват с оглед представените в бежанската история на кандидата за закрила данни, като се отчита произходът на преследването, дали последното води до нарушаване на основни права на човека и закрилата, която може да даде или да се получава от държавата по произход.

В разглеждания случай в интервюто чужденецът е заявил пред органа, че основната причина да напусне И. е страхът му от преследване поради участие на съпругата му в протести, за което е уведомен след напускане на страната от своя баща. Изложил е, че срещу двамата има образувани преписки от полицейските власти, като към този момент не е разполагал с доказателства. Такива той представи в съдебно заседание – изпратени му от близки документи, от които се установява, че двамата съпрузи са обект на наказателно преследване заради участие на жената в протести срещу правителството.

В настоящия случай, независимо от многобройната фактология в оспореното решение, председателят на ДАБ не е анализирал подробно бежанската история на чужденеца, като не е преценил и обсъдил всички факти и обстоятелства относими към нея, за да прецени личното му положение с оглед на тях.

Административният орган не е събрал и обсъдил тези доказателства и не е изложил конкретни мотиви, защо при наличие на тези данни е приел, че оспорвания не е налице основателен страх от преследване по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ.

Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. При преценката за наличието на тези основания, следва да се съобрази задължителното тълкуване на чл. 15, буква "в" от Директива 2004/83/ЕО, дадено в Решение от 17 февруари 2009 г. по дело № C-465/07 на разширен състав на Съда на Европейските Общности. В него се казва, че съществуването на тежки и лични

заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи. Конкретизирано е, че съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Също така, имайки предвид мотивите на решението по дело № С-465/07, въпреки че не е необходимо кандидатът да е персонално застрашен, за да се ползва от защита по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, то в колкото по-голяма степен кандидатът е в състояние да докаже, че е конкретно засегнат, поради фактори свързани със специфичните му лични обстоятелства, толкова по-ниска степен на насилие е необходимо да бъде установена, за да му бъде предоставена субсидиарна закрила и съответно - колкото по-малко той е в състояние да покаже, че лично би бил обект на насилие, толкова по-голяма степен на насилие следва да бъде установена. Сигурността на държавата по произход търпи непрекъснато развитие и промяна, като всеки решаващ орган или съд следва да отчита ситуацията такава, каквато е към момента на решаване на спора пред него. В този смисъл и доказателствата за действителното положение, от които да се направи извод за сигурността за живота на търсещия убежище, следва да са актуални.

С оглед изложеното, не са изяснени всички факти и обстоятелства от значение за случая, което е съществено процесуално нарушение на административнопроизводствените правила, довело до нарушаване правото на защита на оспорващия. Освен това с оглед чл. 6 ал. 2 от АПК административният акт е издаден в нарушение на основни принципи на административното правораздаване, а именно, че административният акт и неговото изпълнение не могат да засягат права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която актът се издава.

В конкретния случай, за да отхвърли молбата за закрила, решаващият орган се позовава, както на твърденията в интервюто, така и на фактите, които се съдържат в справките за И., изготвени от дирекция "Международна дейност" на ДАБ – МС. На основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата

на човека.

Видно от представената от ответника справка вх.№ МД-02-468 от 26.08.2025г. относно актуалната обстановка в И., налице са масови протести от 2022г. „Жена, живот, свобода“ , започнали след смъртта на М. Амини, млада жена от кюрдски етнически произход, арестувана през 2022г. за неспазване на задължителните правила за хиджаб. Реакцията на правителството на протестните действия е строга и Иранската група за правата на човека изчислява, че към 03.04.2023г. най-малко 537 души, включително 68 деца и 48 жени са загинали по време на протестите. Въпреки че броят на загиналите и причините за смъртта не могат да бъдат потвърдени, докладите сочат, че по-голямата част от смъртните случаи са заради действия на силите за сигурност, било то чрез огнестрелно оръжие или побой. Правителството налага тежки присъди на арестуваните, включително значителни присъди „лишаване от свобода“, а в някои случаи и смъртно наказание.

Освен това, когато молбата за закрила се приема за неоснователна поради отсъствие на предпоставките по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ административният орган е следвало да се мотивира и относно принципа "non refoulement" (забрана за връщане), залегнал в чл. 4, ал. 3 ЗУБ, въведен с чл. 33, ал. 1 от Конвенцията за статута на бежанците, който е длъжен да спазва. В конкретното административно производство е следвало да се извърши преценка дали в случай на връщане на чужденеца в страната му по произход, той ще е изложен на опасност от изтезания или друга форма на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание, поради обстоятелствата, които излага в бежанската си история.

Макар по делото да се съдържат данни относно обстановката в И., административният орган не е изпълнил задължението си да обсъди последствията за чужденеца в случай на връщането му в страната по произход. Това негово задължение следва не само от чл. 4, ал. 3 ЗУБ, но и от чл. 19, ал. 2 от Хартата на основните права на Европейския съюз по отношение на всички административни и съдебни органи и гражданите на Европейския съюз. Представената пред настоящата инстанция справка относно актуалната политическа и икономическа обстановка в И. не отменя задължението на административния орган да изследва личната бежанска история на кандидата за международна закрила.

Преценката за наличието на предпоставките за предоставяне на статут на бежанец или хуманитарен статут административният орган е следвало да извърши, след като събере всички относими към бежанската история доказателства. Като не е сторил това, административният орган при постановяване на обжалвания административен акт е допуснал съществено нарушение на административнопроизводствените правила, а от там и на материалноправните норми.

По изложените съображения отказът на административния орган за предоставяне на закрила е постановен при съществено нарушение на задължението по общото правило по чл. 35 АПК да изясни фактите и обстоятелствата от значение за случая,

както и на специалната разпоредба по чл. 75, ал. 2 ЗУБ да прецени всички относими факти, свързани с личното положение на молителя и с държавата по произход.

По изложените съображения издаденият административен акт е незаконосъобразен, което налага неговата отмяна и връщане на преписката за ново произнасяне от административния орган съгласно указанията, дадени в мотивите на настоящото решение. При произнасяне по молбата за международна закрила следва да се преценят всички относими факти, декларации или документи, свързани с личното положение на молителя и с държавата му по произход към момента на постановяване на новото решение.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № 4385/01.08.2025г. на Председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ е отказано да бъде предоставен на статут на бежанец и хуманитарен статут на Т. Х. Р. Р., гражданин на И., ЛНЧ [ЕГН].

ИЗПРАЩА делото като преписка на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет за ново произнасяне, съобразно указанията, дадени в мотивите на настоящото решение.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 - дневен срок от връчване на преписи на страните.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ :